

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V zmislu §. 17. društvenih pravil sklicuje se

OBČNI ZBOR
delniškega društva
„NARODNE TISKARNE“
na dan 22. marca 1888
ob 6. uri zvečer
v prostorih „Narodne Tiskarne“.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednikovo.
2. Bilanca „Narodne Tiskarne“ za l. 1887.
3. Nasvet upravnega odbora o izplačanju dividende.
4. Dopolnilna volitev dveh upravnih odborov.
5. Posamezni nasveti.

OPOMBA. §. 16. Kdor v občnem zboru hoče glasovati, mora svojo delnico vsaj pet dni pred občnim zborom v društveno blagajnico uložiti.

Upravni odbor „Narodne Tiskarne“.

Kranjska prometna banka v Ljubljani.

Ministerstvo notranjih zadev odbilo je prošnjo za ustanovitev kranjske prometne banke v Ljubljani.

Nagibi temu sklepu so bili, da zadostujejo kreditnim potrebam Ljubljanskega in sploh kranjskega občinstva kreditni zavod kranjske hranilnice, hranilnica v Kočevju in c. kr. poštne hranilnice.

Dalje omenja ministerski ukaz žalostne skušnje pri nekdanji kranjski ekskomptni družbi in naposled pravi, da je ustanovni kapital v znesku 125000 gld. premajhen, in da bi se moral taisti najmanj zvišati na 250000 gld. Mi ne nameravamo kritikovati v sedanjih težavnih časih te ministerske naredbe, akoravno nas prav mika predavati na obširno svoje mnenje o „kreditnem zavodu“ poštne hranilnice. Konstatovati le hočemo gmotne razmere na Kranjskem in prepustiti potem čitatelju sklepe, ki se sami usiljujejo, ako se primerjajo te razmere z ministerskim ukazom.

LISTEK.

O slovenskem gledišču.

Pismo rodoljubki v Ljubljani.

I.

Ko sem se po zadnji glediški predstavi zopet sešel z Vami ter ste mi tožili, da te znanke in onega znanca spet ni bilo pri predstavi, pogovarjala sva se o tem predmetu še dalje časa, ukrepaje in glavo si beleč, kaj bi bilo treba storiti, da bi se naše občinstvu bolj ogrelo za slovenske gledališke predstave.

Vi ste, gospa, iskali uzrokov zdaj tu, zdaj tam, kaj da je temu krivo, da ima slovenska Talija premalo čestilcev. Priznali ste, kakor priznajejo drugi, slovenski listi in prisotno občinstvo, da igralci in igralke Dramatičnega društva igrajo in predstavljajo dobro, da je občinstvo zadovoljno z njih igrami in predstavami, da jih pristojna kritika hvali, a da te predstave vendar nimajo onega gmotnega uspeha, od katerega je odvisno vse nadaljne razvijanje dramske umetnosti.

Kje je tedaj iskati uzrokov gmotnim neuspe-

Da je gmotno stanje naše dežele neugodno, čutijo vsi, izvzemši nekatere privilegirane kroge, katerim morebiti to neugodno stanje ravno ugaja.

Če rečemo, da ni produkcije v deželi, mislimo, da nismo preveč rekli. Kaj pa to pomenja, ve vsak, ki se je količkaj pečal z narodnim gospodarstvom.

Oglejmo si kmetijstvo!

Veliko agrarno krizo čuti tudi naš kmetovalec. Žito in živina nemata nobene cene, — komaj se izplačujejo žrtve in trud našega kmetovalca in more le toliko, da davke plačuje ter sebe in svojo družino prav beraški živi. Kako je z našo industrijo? Nekdanja mlinska industrija na Kranjskem je skoro popolnem uničena. V Kropi, Kamni Gorici in Železnikih, kjer je nekdanj čvetela lepa industrija z železom, vlada dandanes siromaštvo; in tudi velika kranjska industrijska družba že leto in dan ne plačuje več delničarjem obrestij. Druge znatne industrije pa ni na Kranjskem. Ravno tako hira naša trgovina. Kje so časi, ko so naši trgovci obogateli pri kupčiji z žitom in moko?

Ta trgovina je dandanes popolnem prenehala. Trgovina z lesom čuti uničevalni upliv železniških neugodnih tarifov in gališke konkurence. Kupčija z vinom se je omejila na nekatere firme. In kaj hočemo naposled reči o naši obrti? Naš obrtnik, in kdor tega ne verjame, naj ga vpraša, si komaj toliko zasluži dandanes, da živi. Časi so težki in davki v primeri z zaslužkom preveliki. Nikjer ni videti gmotnega napredka, in ako tega ni, tudi duševnega napredka ne bode. Deželni zbor kranjski nastopil je v poslednjih letih pot intenzivnega delovanja na gospodarskem polju in tega načela bi se morali poprijeti vsi naši merodajni krogi, da ne rečemo, vsi, ki moč v sebi čutijo k zdatnemu delovanju. Ker se pa posamičen človek v današnjih časih velikega kapitalizma ne more bojevati z močmi, ki so temu na razpolaganje, se mora združiti z drugimi in „viribus unitis“ se postaviti na borišče za vsakdanjo eksistenco.

Pomoč je dandanes le v združenji. Kapitalizmu, ki tudi pri nas monopolizuje vsa podjetja, je treba nasproti postaviti vestno oskrbljen družbinski kapital. Ta kapital naj služi kreditu, ki ga potrebuje trgovec, obrtnik, podjetnik itd. Tak druž-

bon? Ti niso daleč od nas; žal, da so pri nas, da v našem društvu so. Malone ni lepo, da bi to odkrivali svetu, in ker ste me Vi opozorili zadnjič, naj pišem o tem in naj, dejal bi, malo primem naše zaspano občinstvo, nisem se mogel obotavljati ter sem se odločil pisati in reči katero, — morda pridobi in privabi moja iskrena beseda še katerega rodoljuba ali nežno rodoljubko v kolo častilcev slovenske Talije. In tedaj domislivši se, da so nekje nemški deželni poslanci predlagali zvečer ob osmih, ko je bil nekje nemški ples, konec seje samo zato, da bi se mogli udeležiti tega plesa, mislil sem si, kako je pri nas Slovencev vse drugače, ker bi morali našo gospodo siliti in gnati v društvene zabave, da bi nam ne bile prazne, ker vsak čepi doma kot privezan.

Kje tedaj tičijo uzroki neuspevanju društvenega življenja in gibanja našega? Rekel sem, da pri nas samih. Kdor nima ljubezni ali zmisla za katero stvar, ne zanima se za njo in ne bode je hodil gledat. Ali bi isto smeli trditi o našem občinstvu in o naših glediških predstavah, to je težko javno izpovedati, in Vaše izpovedbe, gospa, tudi ne maram izdati, toda to, kar vidi vsak človek, smem pouda-

binski kapital ne koristi samo onemu, ki ga uporablja za svoj osebni kredit, marveč tudi onemu, ki ga je uplačal v družbinsko blagajnico.

Res je, da se nahaja tudi neka nevarnost v tacem podjetji, toda kdo je temu kriv? Rekli smo, da kapital mora vestno oskrbljen biti in oskrbovati ga mora vestno ne samo dotični odbor, ki je izvoljen, da opravlja posle družbinskega podjetja, marveč ga morajo oskrbovati družbeniki sami.

Ako pa ogledamo občne zборе takih zavodov, vidimo kako malo so obiskovani, in kar strmeti moramo, kako malo se družbeniki brigajo za lastne interese.

V nerazumljivi malomarnosti tiči največja nevarnost pri takih podjetjih.

Lep slučaj o tem nam je zgodovina in propad kranjske eskomptne družbe. Njen delniški kapital znašal je 150.000 gld. in s tem je v letih 1876 do 1884. naredila eskomptnega prometa 42 milijonov. Plačala je delničarjem prvo leto 6% dividendo, zadnje leto pa 7 $\frac{1}{2}$ % dividendo. Vrh tega si je prihranila 85000 gld. v rezervnem zakladu, odpisala ustanovne stroške v znesku 5000 gld. popolnoma ter plačala za davke ogromno vsoto 34.909 gld.

Iz tega je razvidno, da neso silile prometne razmere, k polomu tega zavoda.

Uzrok polomu je bil nezvesti ravnatelj, ki je izneveril izdatno vsoto in ki je lahkomisljeno kreditoval prijateljski obitelji višjo vsoto, nego bi bil smel po zavoda pravilih.

Da je pa kaj tacega mogel storiti, temu je krivo bilo neomejeno zaupanje odbora in delničarjev sploh do ravnatelja. Zanimarjali so vso previdnost in sicer v lastno škodo, katere sicer nikdar ne opuščajo v lastni trgovini. Nečemo jim zaradi tega Bog ve kaj očitati, saj je tudi kranjski hranilnici izneverjen bil precejšen znesek in isto se je tudi pri velikih zavodih drugod zgodilo in naposled ima tudi posamični trgovec ali podjetnik lahko izgubo pri svojem podjetji. Ali kar sploh vsem očitati smemo, je to da se zaradi nekaterih posamičnih slučajev pogum izgubili v vsakem družbinskem podjetji. In vendar je to podjetje kakor vsako drugo in gotovo ni noben trgovec opustil svoje trgovine, ker je njegov sosed faliral, marveč nas vsakdanja skušnja uči, da

riti, namreč, da je v ljubljanskem društvu v občne zavladala neka neoprostna apatija do narodne stvari in da v občne ljubljansko društvo nima radi tega pravega zrcala za narodna idejalna podjetja, za katera je prinašati žrtev.

To ostro sodbo in obsodbo mogli bi ublažiti, ako bi se izgovarjali na vladajočo epidemijo v Ljubljani; toda ako bi tudi take vrste izgovore navajali za razloge, potem ne bi zgodovina poznala M. Scaevole in mnogih drugih slavnih mož in žen, ki so se žrtvovale za domovino. Domovinska požrtvovalnost ne pozna nobenega takega ozira, osobito danes ne, koje človeku lahko biti požrtvovalnemu in se mu pri tem ni bati, da bi mu izgorela roka, ali da bi si jo le opeknel če, položi kak krajcarček na oltar domovine. Treba je le imeti vsaj nekoliko srca za idejalna podjetja, le malce prave domovinske ljubezni.

Kaj so ta idejalna podjetja, v tem sva se že mnogo pomenila, in meni ni treba govoriti danes še posebe o tem. Podpirati slovensko Talijo, recimo prinašati radodarne doneske za zidanje „Narodnega doma“ v Ljubljani, podpirati družbo sv. Cirila in Metoda, vse to so idejalna podjetja naroda našega,

se namesto faliranega takoj kdo drugi ravno isto trgovino počne, in očitati smemo vsem, da s kapitalom le v hranilnice in državno papirje silijo in tako podrezujejo žilo občnega prometa in s tem narodno-gospodarskega napredka.

Torej malo več poguma in pazljivosti in razstreseni mali kapital bode v družbinskem podjetju velike koristi za vsacega posamičnega in pa za celo deželo.

Pri nas je dandanes kredit monopolizovan. To je velika napaka! Osební kredit določuje osební uplivi in ti so odvisni od simpatije ali antipatije, od političnega strankarstva, od trgovinske konkurence i. t. d.

Ako je torej osební kredit odvisen le od jedne osebe ali jedne stranke v deželi, je gotovo druga stranka izključena, ali saj misli, da je izključena in se radi tega ne upa iskati pri nasprotniku kredita. Pri naših kreditnih zavodih, to je pri velikih, ne pri posojilnicah, nahajamo povsod jedne in iste osebe, žali Bog, ravno take, ki črtijo naš narod. Treba je torej nezavisnega zavoda, ki bi preprečil vsako strankarsko postopanje, bodisi radi političnega nasprota bodisi radi konkurence. Tak zavod bi imela biti kranjska prometna banka.

Ne vemo, kaj je tako silovito uplivalo na ministerstvo, da ni dovolilo koncesije za ustanovitev tega zavoda.

Nagibi pač kažejo, da ministerstvu naše razmere neso znane. Kreditni zavod kranjske hranilnice imeli smo že takrat, ko je obstajala kranjska eskomptna družba in vendar je slednja poleg onega društva imela v 9 letih 42 milijonov prometa. O kreditu, ki bi ga dajale Kočevska hranilnica in pa poštne hranilnice, nam v deželi ni čisto nič znanega. Žalostne skušnje neso imeli pri kupčijem prometu nekdanje kranjske eskomptne družbe; kajti zgoraj smo že dokazali, da je ta zavod pri majhnem kapitalu izvrstno kupčijo napravil in bi lahko še dandanes obstajal, da neso delničarji radi izneverjenja ravnateljvega glave izgubili. Tako žalostne skušnje imajo tudi veliki zavodi in veliki kapital ne daje še poročta, da bi izgub sploh ne bilo.

Pač pa imamo od tega zavoda to skušnjo, da se z majhnim kapitalom veliko da napraviti in da kapital 125.000 gld. popolnoma zadostuje, če se vestno in previdno oskrbuje. Potreba kake dežele za kreditne zavode je subjektivna in ravno to pogrešamo v ministerskem ukazu, da ni ozira jemalo na naše posebne razmere, katere odločno zahtevajo nezavisnega zavoda v korist naši trgovini, naši industriji, naši obrti in sploh celi deželi. Nadejamo se, da bode ustanovni komité na odločilnem mestu še jedenkrat poudarjal živo potrebo našega ljudstva za tak zavod, nadejamo se pa tudi, da bode občinstvo krepko podpiralo tako podjetje, kajti v družbeni je moč.

Prisilno zavarovanje.

(Dalje.)

Sedaj mi je osvetiti statistični materijal, kateri je v podkrepljenje svojega predloga zbral in v utemeljevalnem svojem govoru porabil gospod profesor Šuklje. Res, ko bi številke, kakor jih navaja on, bile eksaktne v vsakem oziru in tikale se

ker so za to ustanovljena, da se v njih goji, čuva, časti in povzdiguje jezik in narodnost slovenska, to je največje idejalno dobro naroda našega.

Slabi so rodoljubi, govoreči, da so dovolj izobraženi, in da jim za nadaljnje izobraževanje ni potreba gledališča; slabi so narodnjaki, trdeči, da ne bodo doživeli „Narodnega doma“ in zato ne žrtvujejo nič, in slabi so Slovenci, katerim ni k sreči prirasla družba sv. Cirila in Metoda. Kdor gleda na to, da mora koj jutri imeti specialne koristi od tega, za kar je kaj žrtvoval, ta nima zmisla za občno korist.

Jaz se tolažim s tem, da je tudi v tem pogledu častnih izjem, ter se na tihem veselim, kadar Vas vidim, kako nesebično se trudite, kako plemenito se žrtvujete za narodno stvar ter uzbujate v drugih zmisel za požrtvovalnost, da bi i drugi izvrševali svojo narodno dolžnost. Kadar Vas tedaj vidim v domoljubnem delu, takrat se mi srce radostj topi in si le želim, da bi nam Bog dal obilo takih Slovencek.

Ker mi je pismo nekoliko ponarasló, hočem nadaljevati prihodnjič. Za danes se Vam udano poklanja

Vaš

Anton Trstenjak.

le predmeta, v čegar podkrepljenje so morale stopiti pred visoko zbornico, potem bi bila naša dežela v desetletji 1876 do 1886 izgubila vsled požara ogromno sveto poltretjega milijona goldinarjev na nezavarovanih poslopih. Žal! da moram to iluzijo gospodu predlagatelju razpršiti. Pred vsem je treba pomisliti, kako nastajajo cenitve škod, katere se naznanjajo statističnej osrednej komisiji. Pri malih požarih opravlja to županstvo samo, katero pogoreleca vpraša, koliko ima škode in zapiše to v zapisnik. Le če je župan posebno vesten, pokliče občinske cenjevalce, da določijo ti škodo. V vsakem slučaju, naj že škodo določa pogorelec sam ali naj jo cenjujejo občinski možje, presega cenitev resnično škodo. Izjeme so tako redke, kakor bele vrane. To je tudi naravno; ako pogorelec ni zavarovan, upa z višjo cenitvijo škode uspešneje apelovati na milosrčnost sosedov in drugih dobrotnikov; ako je zavarovan, pa mu je do tega, da nasproti cenitveni komisiji dotične zavarovalnice naglašá, kako silno veliko škodo mu je prouzročil požar. Cenitve županstev naznanjajo se c. kr. gendarmem, kateri jih semtertja — ali jako redko kedaj — po lastnem predurku spremeni, navadno pa nepremenjene naznanja c. kr. okrajnim glavarstvom, od koder jih dobiva osrednja štatišična komisija na Dunaji. Le pri velikih požarih dajo škodo cenjevati okrajna glavarstva sama in to zopet le po občinskih možeh. Te cenitve so pač natančnejše, a pretirane so gotovo v 99 iz sto slučajev. Smelo rečem, da je znesek, kateri na ta način dobiva za registrovanje osrednja štatišična komisija, gotovo pretiran za tretjino in da računim zvrhoma dobro, ako faktično škodo na poslopih v letih 1876 do 1885 mesto izkazanih 3.600.215 gld. redukujem na 2.500.000 gld.

Gledé točnosti izkazanih odškodnin zavarovalnih zavodov imam isto tako opravičene pomisleke. Ko bi se uredila stvar tako, da bi zavarovalnice same naznanjale okrajnim glavarstvom odškodnine, katere plačujejo zavarovanim pogorelcem, — in to bi ne bilo težko — potem bi pač izvedela osrednja štatišična komisija prave številke; po sedanjej uredbi pa to nikakor ni mogoče. Iz lastne skušnje vem, da je pogorelec, ki je prejel odškodnino, občinskemu predstojništvu naznanil za polovico manji znesek, samo zato, da bi se bilo to zvedelo po občini in da bi mu bili sosedje raje pomagali s potrebnim stavbenim lesom. Ako se kaj takega more zgoditi v jednom slučaju, kdo nam je porok, da se ne zgodi večkrat? Gotovo pa je — če že abstrahujem od vsega tega — da za one odškodnine, katere zavarovalnice izplačujejo pogorelcem izredno, osrednja štatišična komisija ne zvé. Zgodi se namreč večkrat, da pogorelec ni plačal zavarovalnine o pravem času. Ako je sicer bil reden plačnik in večleten zavarovavec, tedaj mu zavarovalnica spregleda osodno zamudo in izplača navadno vsaj polovico zavarovane škode. Toda, ker ravnateljstvo samo po pravilih ni opravičeno likvidovati jednake odškodnine, mora se vsak tak slučaj predložiti upravnemu svetu, kar celo stvar zadrží navadno po par mesecev. V tem pa je občina in gendarmemija že od poslala svoje poročilo o pogorišču in tako ostajajo te izredne odškodnine čisto neznane c. kr. okrajnim glavarstvom; dasi na priliko le pri dveh na Kranj

skem poslujočih vzajemnih zavarovalnicah znašajo navadno po 4000 gld. na leto.

Pa recimo, da bi zavarovalnice res ne bile plačale več odškodnine ko 1.196.605 gld., tedaj so z ozirom na doslej povedano in z ozirom na to, da je do leta 1880. bilo zavarovanje še prav pičlo razširjeno po Kranjskem, storile gotovo toliko, da zaslužijo priznanje vsacega nepristranski sodečega človeka; storile pa tudi nasproti premijam, katere so prejele, toliko, da bi kljubu zakonodavkemu pretekcijonizmu težko bilo deželni prisilni zavarovalnici izkazati se za jednako dobo s primerno jednaki uspehom. S tem sem pa tudi izrekel, da je druga pot, ki po mnenji poslanca Šukljeta vodi do sklepa o potrebi prisilne deželne zavarovalnice, namreč razmatranje stvari s finančnega stališča, jako polzka in ne bode mi težko dokazati, da se je ravno na njej močno izpodrselo gospodu profesorju.

2% nega doneska za gasilne namene plačale so po uradnih izkazih deželnega odbora vse na Kranjskem poslujoče zavarovalnice: leta 1885. gld. 4.430.76 kr. in za leto 1886. gld. 4.715.93½ kr. (Mimogredé rečeno sumiči gospod profesor zavarovalnice, da so utegnile priznati premajhne zneske za odmerjenje tega doneska. Na to neopravičeno sumičenje upam, da ne bodo ostale odgovora dolžne zavarovalnice same). Ako se ta znesek pomnoži petdesetkrat, najdemo svoto premij, katere so kranjski zavarovanci plačali, v teh dveh letih raznim zavarovalnicam. Plačali so

torej v letu 1885. 221.538 gld. — kr.
in v letu 1886. 235.796 „ — „
tedaj v obeh letih vkup 457.334 gld. — kr.

Iz tega izkaza pa vidimo tudi jako zanimiv faktum, da so se namreč premije (zavarovalnine) od leta 1885. do leta 1886. — tedaj v jednom samem letu pomnožile za 14258 gld. S tem faktorom gospod profesor ni računil. Njemu je pred vsem bilo do tega, da deželnemu zboru pokaže zavarovalnice kot zavode, ki vlečejo iz naše dežele velikanske dobičke, v kar se da neugodni svetlobi. Zato je vzel povprečno številko zavarovalnin iz let 1885. in 1886. torej znesek 228.667 gld. za podlago vsemu svojemu desetletnem uračunu in vskliknil je: glejte, nad 100.000 gld. na leto puščamo mi, zakoniti deželni zastop, iz dežele! V resnici je pa stvar čisto drugačna. Zavarovalnice neso vlekle s Kranjskega od leta 1876 do 1885. vsako leto po 228.667 gld. zavarovalnin, ampak prav veliko manje. Leta 1876. zavarovanje na Kranjskem še nikakor ni bilo razvito tako, kakor leta 1885. in 1886., celo do leta 1880. ni mej zavarovalnicami bilo vidno pravega gibanja. Tega leta začeli sta poslovati dve novi zavarovalnici; nekatere druge pa so svoje indolentne uprave spremenile in tako zadobile novega življenja v svoje organizme. Ustanovljali in prenovljali so se na Kranjskem zastopi in to je privedlo novo gibanje in živahno tekmovanje mej zavarovalnicami tudi na Kranjskem. Glavni prirastek premij spada torej v dobo od leta 1880 do 1885. Prav natančno dal bi se ta znesek določiti le po statističnih podatkih zavarovalnic samih; a ker nam ti neso pristopni, zadovoljiti se moremo s tem, da glede na prirastek zavarovalnin v posled-

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenjev, preložil Ivan Gornik.

XXI.

(Dalje.)

— A? Kaj? Ali ti to ne ugaja? prekinil ga je Bazarov. — Ne, brat! Ako si se odločil, dá vse odrežeš, — naj se ti ne smilita svoji nogi! . . . Sicer pa sva že dovolj modrovala. „Priroda nam veje molčanje sna“, rekel je Puškin.

— Ničesar takega ni on rekel, dejal je Arkadij.

— No, če ni rekel, mogel in moral bi reči kot pesnik. Res, kaj ne da je bil vojak?

— Puškin ni bil nikdar vojak.

— Pojdi, saj ima na vsaki strani: „V boj, v boj za čast Rusije!“

— Kje jemlješ vse te iznajdbe! Vedi, to je končno klevetanje!

— Klevetanje! Kaka stvar! S to besedo si me hotel prestrašiti! Kakorkoli klevetuješ nad človekom, v istini je vreden še dvajsetkrat toliko klevetanja.

— Spi raje! rekel je Arkadij jezno.

— Z največjim veseljem, odgovoril je Bazarov.

A niti jeden niti drugi ni mogel spati. Nekako sovražno čuvstvo lastilo se je src obeh mladeničev. Čez pet minut odprla sta očesi ter se molče pogledala.

— Glej, rekel je najedenkrat Arkadij, — suh mecesnov list se je odtrgal in pada na zemljo; njegov let je popolnem podoben letu metuljevemu. Ali ni čudno? Najotožnejše in najmrtveje — je podobno najveselejemu in najživejemu.

— O, moj prijatelj Arkadij Nikolajčič! vskliknil je Bazarov, — samo jedno te prosim: ne govori pesniško!

— Jaz govorim, kakor vem . . . In na vse zadnje je to despotizem! Prišla mi je misel v glavo, čemu bi je ne povedal?

— Tako. Čemu bi pa jaz ne povedal svoje misli? Meni se zdi, da je pesniško govoriti — nespodobno.

— Kaj pa je spodobno? Rogati se?

— E, e! Vidim, da hočeš odločno iti svojemu stricu v sled. Kako bi se razveselil ta idijot, ako bi te bil slišal!

— Kako si imenoval Pavla Petroviča?

— Imenoval sem ga, kakor je prav: — idijot.

— To je že vendar preveč! vskliknil je Arkadij.

njem letu onega desetletja, katero gospod poslanec Šuklje jemlje za podlago svojemu razmotranju, določimo s približno matematično gotovostjo znesek premij, katere so prejemale s Kranjskega zavarovalnice. Vprašanje je čisto priprosto: Ako je od leta 1885 do leta 1886. poskočila premija za 14258 gld., za koliko se je ista pomnožila v letih 1884 — 1885, 1883 — 1884, 1882 — 1883 itd. in koliko so tedaj prejele zavarovalnice premij v letih 1876 — 1885? Tako sestavljeni račun pokaže nam, da je v imenovanem desetletju bilo jim uplačenih zavarovalnin 1,809.496 gld., tedaj povprečno na leto 180.949 gld. in ne, kakor je trdil gospod utemeljevalec 228.667 gld. Ker so zavarovalnice plačevale povprečno najmanj 119660 gld. odškodnin na leto, prejemale so torej premije več po 61289 gld. Gospod profesor Šuklje sam pripušča na jednem mestu svojega govora možnost, da stane uprava 50000 gld.; potemtakem bile bi zavarovalnice imele na leto dobička 11289 gld. In to naj bode tedaj oni kapital, ki izkoristuje, izsesava, uničuje posamičnika!

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. marca.

Državni zbor imel bode do velike noči na teden le po dve seji. Kadar ne bode imel sej, bodo pa imeli odseki svoja posvetovanja. Posebno bodeta budgetni in špirtni odsek hitela s svojim delom.

Ruski listi so izvedeli, da hoče papež dve ogerski ruski vladikovin Muhačev in Pjašev podrediti **Lvovskeemu grško-katoliškemu** metropolitu in poslednjemu dati naslov patrijarha. S tem hoče papež rusko duhovenstvo bolj priverzati na katoliško cerkev, ker baje sedaj teži k pravoslavju. Nam se ta vest ne zdi nič kaj verjetna. Bila bi pa tudi težko izvedljiva, kajti gotovo bi temu ugovarjala ogerska vlada, ki bi potem ne imela več takega upliva na duhovenstvo omenjenih vladikovin, katero je sedaj dobro sredstvo za germanizacijo.

Vnanje države.

„Dziennik Poznansky“, glavni organ pruskih Poljakov, priobčil je članek o **nemško-avstrijske** zvezi. V njem navaja, da je pri vseh pogodbah, ki so se sklenile mej Rusijo in Avstrijo, prva pustila poslednjo na cedilu ali se ž njo sprla v odločilnih trenutkih. Tako je bilo v 1679, 1741, 1744, 1756, 1779, 1789, 1795 in 1866. leta. Rusija je pa vselej, tako 1795. leta pri delitvi Poljske, 1849. leta ob ustaji Ogrov in 1850. l. pri Olomuškem dogovoru odločno se potegovala za avstrijske koristi.

Imendan **bolgarskega** kneza se je po vsej Bolgariji jako hrupno proslavljala. Vladni pristaši so napravili velike slovesnosti, da bi tako pokazali, da je narod zadovoljen ž njim, da torej ni nobenega povoda, izganjati ga iz Bolgarije. Narod sam se ni dosti brigal za te slovesnosti. Opozicija se baje že pripravljala, da bi spravila Koburžana. V Trnovem se je osnovala tajna vlada, katera je v zvezi s tajnimi odbori po vsej deželi. Kakor se kaže, hočejo Bolgari sami spoditi kneza, ako se sam ne odpove prestolu. To bode Rusiji pač ugodno, ker potem velevlasti vendar morale kaj storiti, da se reši bolgarsko vprašanje.

Ruski listi nimajo nič kaj veselih novic o razvoju narodnega gospodarstva v srednji Aziji. Pričakovalo se je, da se bode povzdignilo narodno blagostanje v teh krajih, ko bode dodelana transkaspijska železnica.

Zgodilo se je baš nasprotno. Trgovina peša, narod se močno izseljuje. Mnogi kupci v slepo ceno prodajajo blago, da se bodo potem izselili. — Mejno stražo na zapadu je Rusija pomnožila zopet za 2500 mož. V Kišenev so pa baje prišli štirje pešpolki 18. divizije. Potem takem Rusija še vedno pomnožuje čete na meji. Morda je Bismarck imel le prav, ko je trdil, da Rusija pomnožuje vojske na meji, da tako z vojaško silo podpre svoje diplomatske korake. Sedaj je začela diplomatična pogajanja zastran Bolgarije, hkratu pa pošilja vojske na mejo.

Italijanski listi opozarjajo vlado, da **Francija** zbira čete ob italijanskej meji, ter jej priporočajo, da naj tudi pomnoži posadke ob meji. Odnosaji mej Italijo in Francijo nikakor neso prijateljski.

Pri dopolnilnih volitvah v francosko zbornico dobil je general Boulanger 60.000 glasov, četudi po zakonu ne more biti voljen, ker je v aktivnej službi. General sam trdi, da so ga volili proti njegovi volji, vlada pa hoče vedeti, da je general dopisoval z agitacijskimi odbori, ki so delovali zanj. Ministerski svet se je že posvetoval o tej zadevi. Govori se, da bode vlada sedaj odstavila generala, ker se meša v politiko. Monarhistični listi tolmačijo stvar tako, da so volilci s tem, da so glasove dajali Boulangerju hoteli le dokazati, da neso zadovoljni s sedanjo državno uredbo in žele kacega preobrata.

Nedavno se je govorilo, da je **Belgija** sklenila zvezo z Nemčijo, katere ost je obrnena proti Franciji. Pozneje se je ta vest sicer oporekala, vender jo še vedno razpravljajo belgijski listi. Konservativni većinoma priporočajo tako zvezo, liberalni jo pa odločno pobijajo. Konservativni časniki trdijo, da bi Francija si gotovo prilastila Belgijo, ko bi zmagala in je zatore dolžnost vlade, da se pridruži v odločilnem trenutku njenim nasprotnikom.

Kakor se piše v „Daily News“ iz Peterburga, opazuje **kitajska** vlada jako pazljivo evropske dogodke ter nadaljuje oboroževanja. V Mandžuriji je pravi vojni tabor. Tuji instruktorji vadijo vojsko. Odnosaji mej Rusijo in Kitajcem so sicer dobri, toda v Peterburgu dobro vedo, da bi Kitajci takoj poskusili pridobiti si zaamursko pokrajino, ko bi Rusija imela kako vojno v Evropi.

Domače stvari.

(V Cérknici) umrl je danes zjutraj ob 3. uri gospod Anton Krašovec, obče znani rodoljub. Lahka mu zemlja!

(Deželni glavar g. grof Thurn), ki je izza časa deželnega zbora hudo obolel in se zdravil na svoji graščini v Radovljici, pripeljal se je danes v Ljubljano. Želimo, da se mu zopet povrne zdravje.

(Imenovanje.) Okrajnimi šolskimi nadzorniki na Goriškem so imenovani gg.: Gimnazijski profesor Josip Culot za mestni okraj Goriški; učitelj na učiteljski v Kopru Josip Pich za ljudske šole z italijanskim učnim jezikom v okraji Gradiščanskem; Martin Sinkovič, učitelj na deški ljudski šoli v Trstu za okraj Sežanski; Fran Vodopivec, profesor na ženskem učiteljski v Gorici, za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom v šolskem okraji Gradiščanskem; Fran Dominko, vodja ljudske šole in ravnatelj v Kobaridu za šolski okraj Tolminski.

(Gosp. dr. Janez Šust,) prošt v Trstu, postal je „Protonotarius apostolicus“.

(Osobne vesti.) Potrjena je volitev g. dr. Fr. Ravša, odvetnika v Kozjem, kot načelnika

poštarja in trgovca Fr. Dvornika, kot načelnika namestnika za okrajni zastop Kozijanski. — Gosp. Ivan Krainz, profesor na državni gimnaziji v Pazinu, premeščen je na državno gimnazijo v Gorici. — Gosp. Fran Žiher, nadučitelj v Vurbergu dobil je diplomu častnega priznanja za svoja prizadevanja za sadjarstvo.

(Častnim občanom) imenovala je občina Moravče 6. januarja t. l. okrajnega glavarja Litijskega, gospoda Matijo Grila, za izvanredne zasluge pri po toči poškodovanih. — Včera 1. marca, izročila se mu je res krasna in okusno izdelana diploma, koja izvršila je „Narodna Tiskarna“.

(Hranilnica kranjska) podarila je revežem v Kropi 500 gld., katere je dne 25. februarja tamošnje županstvo razdelilo. V zasobnem pismu zahvaljujejo se obdarovanci za ta veledušni dar najsrčneje.

(Zabavni večer „Pisateljskega društva“) bode v soboto 3. marca v čitalnični restavraciji. Gospodje društveniki naj ratiijo malo poprej, kakor navadno zbirati se, da berilo konča pred začetkom Sokolovega večera. Predseduje gosp. Škofic, čita pa gosp. Lah.

(„Sokol Ljubljanski“) ima v ponedeljek zvečer ob 8 uri v steklenem salonu čitalnične restavracije občni zbor. Ker je na dnevnem redu volitev staroste in podstaroste, pričakovati je obilne udeležbe. — Jutri zvečer ob 8. uri pa je v steklenem salonu „Sokolski večer“.

(Osepnice.) V zadnjih 24 urah za osepnice zboleli: 4 moški, 2 ženski, 4 otroci. Ozdraveli: 3 ženske, 1 otrok. Umrli nobeden.

(V okolici Ljubljanski,) to je: v Stepanji vasi, v Gorenji in Dolenji Hrušici in v Dobrunji, so osepnice ponehale.

(Mesečni semenj v Ljubljani) bode zopet prihodnji četrtek v 8. dan marca. Pričakuje se jako mnogo prodajalcev in kupcev iz raznih krajev, ker sta bila zadnja semnja prepovedana.

(Iz Žalca) se nam piše: Narodno-zavedni prebivalci našega trga neso podpisali znane peticije za Liechtensteinov predlog; vrl naš župan in odlični narodnjak gosp. Ivan Hausenbichler, in gospodje I. Janič, prvomestnik tukajšnjega društva Cirilovega; Josip Širca, trgovec; dr. Miha Bergmann, znani narodni gospi Ž. in R. in mnogo drugih tržanov določno so zavrnilo prošnje za podpis.

(„Učiteljski Tovarš.“) List za šolo in dom“ ima v 5 letošnji številki nastopno vsebino: Josip Rudolf Milic. (Nekrolog.) — Otroška individualnost Fr. Gaberšek. — Slike iz narodne vzgoje. Sestavil Iv. Trošt. — Knjiga slovenska, — Učila. (Spisal I. Lapajne.) — Opis šolske občine Blagovica. Sestavil Fr. Marolt. — Dopisi. — Premene pri učitelstvu. — Razpisi učiteljskih služeb.

(„Vrtec.“ Časopis s podobami za slovensko mladino) ima v 3. številki nastopno vsebino: Prezgodnjej cvetici. J. Rejec. — Skušnjava. — Narodne basni. (Zapisal v Podzemlji Janko Barle.) — Mladinoljub. — Debrecin. — Mraz beži. A. Funtek. — Kako je znal vojevati grof Rudolf Habsburški. (Spisal Fr. Hubal.) — Salomona sestra. — Prirodopisno-natoroznansko polje. Naše domače živali. — Listje in cvetje. — Nove kujige in listi — „Vrtec“ stoji za vse leto 2 gld. 60 kr. za pol leta 1 gld. 30 kr.

(Iz Cirknega) se javlja: Letošnja huda zima zahteva veliko žrtev. Od novega leta pa do konca februarja umrlo je pri nas trideset samo odraslih ljudij, skoro vsi za plućnico. To je za naš kraj nerazmerno visoko število.

(Trtna uš na Hrvaškem) širi se na vse strani. Včera je bila v Zagrebu zbrana enketa ki se je posvetovala o sredstvih proti trtni uši. Enketa se je soglasno izrekla, da ni noben druge pomoči proti filoxeri, nego zasaditev vinogradov z ameriškimi trtami. Vlada je že napravila na šestih krajih ameriške trtnice ser zasadila po 50.000 trt v letu 1886 in l. 1887. Dalje je vlada izdala navodila, kako zasajati in gojiti ameriške trte. Poslala je tudi tri učence poljedelske šole v Križu na ogersko vinarsko šolo v Meneši, da se priuče, kako ravnati z ameriškimi trtami. Deželnim potnim učiteljem je bil imenovan g. M. Hržič. Enketa je sklenila, voliti posebni odsek, ki se naj peča s posameznimi točkami predloženega programa. V odsek so bili izvoljeni gg. Kalabar, Kuralt, Mašek, Vukotinovič in dr. Vidrič.

— Aha, sorodniški čut govori, dejal je pokojno Bazarov: — Opomnil sem, da se on jako trdo drži človeka. Vsemu se človek lahko odpove, od vseh predsodkov se loči, a priznati, da je njegov brat, ki tuje rute krade, tat — tega ne more! In v istini: moj brat, moj — in on naj bi ne bil veleum . . . ali je to možno?

— Iz mene govorilo se je samo čuvstvo pravice in ne sorodniško, dejal je razgreto Arkadij. — Ker pa ti tega čuvstva ne poznaš, ker nemaš „čuta“ za to, potem ne moreš soditi o njem!

— Drugače rečeno: Arkadij Kirsanov je prevzvišen, da bi ga razumel, — klanjam se in molčim.

— Dovolj, prosim te, Evgenij; na vse zadnje se bodeva še sprla.

— Ah, Arkadij, napravi mi to veselje, stepiva se malo — do krvi, do smrti!

— Prosim te, konečno se bo to res zgodilo . . .

— Da se pretepeva? prekinil ga je Bazarov. — Čemu ne? Tu na senu, v tako idiliški okolici, daleč od sveta in ljudskih očij — kaj hočeš še? A ti se ne moreš meriti z mano. Zgrabim te za goltanec . . .

Bazarov razprostrl je svoje dolge in trde prste . . . Arkadij se je obrnil ter norčuje se pripravljal v bran . . . A obraz njegovega prijatelja po-

kazal se mu je tako preteč, tako nesmešno grozenje pojavilo se je v krivem nasmehu usten in v žarečih se očesih, da se je nehoté zbal . . .

— A, tukaj sta! čul se je v tem trenutku glas Vasilija Ivanoviča, in stari štabski lekar stal je mej mladeničima, oblečen v doma narejeno platneno suk-njico in s slamnikom istotako domačega dela na glavi. — Iskal sem vaju in iskal . . . A izbrala sta si izvrsten prostor ter se krasno zabavata. Ležeč na „zemlji“ gledati v „nebo“ . . . Vesta-li, da je v tem neki poseben pomen?

— Jaz gledam v nebo samo tedaj, kadar hočem kihnuti, zarenčal je Bazarov in obrnivši se k Arkadiju rekel je poluglasno: Škoda, da naju je zmotil!

— Dovolj vender, zašepetal je Arkadij in skrivaj stisnil svojemu prijatelju roko. — A nikaka družba ne pretrpi dolgo takih vzmenirjanj.

— Ako vaju pogledam, moja mlada prijateljka govoril je mej tem Vasilij Ivanovič majaje z glavo in opiraje se s prekrižanima rokama na nekako umetno zvito palico lastnega izdelka s turško glavo mesto ročaja, — ako vaju pogledam, ne morem, da bi se ne veselil. Koliko moči, cvetoče mladosti, sposobnosti, talentov! Iz kratka . . . Kastor in Poluks.

(Dalje prih.)

— (Dalmatinsko vino) priljubilo se je po Evropi. Dne 17. februarja t. l. odpeljal je angleški parobrod „Dewsland“ 800 sodov vina iz Spleta v Bordeaux, dne 18. februarja pa nemški parobrod „Lusitania“ 949 sodov vina v Hamburg.

— (Vabilo) k veliki besedi, katero priredi „Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“, v spomin šeste svoje obletnice v nedeljo, dne 4. marca 1888. ob 1/2 8 uri zvečer v Dvorani slov. Goriške čitalnice. Spored: 1. Svira godba. 2. Seja občinskega starešinstva. Komična opereta za moške glasove s spremljevanjem orkestra; uglasbil Roman Nejedly. 3. Svira godba. 4. „Nezakonska mati“, bes. dr. Fr. Prešerna; uglasbil F. S. Vihar; sopran-sole; poje gdč. Pehani s spremljevanjem orkestra. 5. „Po jezzeru“, bes. Mir. Vilharja; uglasbil F. S. Vilhar; poje mešani zbor s spremljevanjem orkestra. 6. „Frankopanka“, Karambašič; uglasbil Iv. pl. Zajec poje moški zbor s spremljevanjem orkestra. 7. „Na boj“, bes. Ternovčeve; uglasbil Hajdrih; poje moški zbor s spremljevanjem godbe. 8. Svira godba. 9. „Loterist“, veseloigra v jednem dejanji. Spisal A. Zaventanek. 10. Domača zabava v prostorih Marzinijeve gostilne. Ustopnina za društvenike 20 kr., za neude 30 kr., sedež na sofah 10 kr. Ustop je dovoljen udom našega društva in njih družinam, kakor tudi udom drugih slovenskih društev, katera so vabljeni. Neudom imenovanih društev ni dovoljen uhod brez vabila; oglasijo naj se zaradi vabila o pravem času pri odboru. Sedeži dobivali se bodo v nedeljo od 11—12. ure popoldne v društveni bralnici. K prav obilni udeležitvi vabi odbor

Slavno Upravištvu od „Slovenskiga Naroda!

Z ozirom na § 19 t. p. prosim gledé dopisa iz Vrhnik v Slovenskem Narod st 49 od dne 29. Febr. 1888 za sprejem sledečega popravka: ni res da bi bil podpisani c. k. poštar kedaj spremeni i da Vrhniki ne privoščijo slovenski poštni pečat; ampak da tukajšni c. k. poštni urad prablja isti uradni pečat ki mu ga je c. k. poštni ravnateljstvo u Trst dné 10. prosenca 1887 (sedem) pod st 18426 ex 1886 doposlal.

Vrhnika, 1. marca 1888.

Carl Obresa,
c. k. poštar.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Črnomelj 1. marca. Večina učiteljstva Črnomeljskega okraja izjavlja se slovesno proti Liechtensteinovemu šolskemu predlogu.

Berolin 1. marca. Tajni svetnik Waldeyer odpeljal se je na cesarsko povelje danes zjutraj v San Remo.

Ivrea 1. marca. Na Iparono v Valle dell Orco udril se je snežni plaz, ki je ugonobil 30 ljudij. Stotnja alpskih lovcev odposlala se tjakaj, da pomagajo pri rešilnih delih.

London 2. marca. „Morning Post“ podarja: Ako vlasti zahtevajo, da Porta na Bolgarskem odločno postopa, bodo s tem le pospešile katastrofo, katero odvrniti je bil namen zvezi osrednjih vlastij.

Rim 2. marca. Od danes naprej določili sta vlada in mestni zastop nove zgradbe, že začete pa se imajo nadaljevati, da bodo delavci zopet imeli dela. Pri včerajšnjih izgrelih dobila samo dva policijska agenta male praske.

San Remo 2. marca. Cesarjevič imel včeraj dober dan, kašelj se zmanjšal.

OBČNI ZBOR telovadnega društva „Sokol“

bode
v ponedeljek 5. marca t. l.
ob 8. uri zvečer
v stekienem salonu čitalnice Ljubljanske.

DNEVNI RED:

1. Volitev staroste in podstaroste.
2. Razni predlogi.

Zaradi važnosti toček prosi za mnogobrojno udeležbo
začasni odbor.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (192—242)
za vse leto gid. 4.60; za pol leta
gid. 2.30; za četrt leta gid. 1.15.

Darila za „Narodni Dom“.

XXIII. izkaz „Krajcarske Družbe“.

Prenesek	5869	gid.	87	kr.
Krajcarska družba v Ljubljani (poverjenica M. Kacin) na knj. št. 169	2	—	—	—
Krajcarska družba v Ljubljani (poverjenica A. Gólias) na knj. št. 302	7	—	44	—
Krajcarska družba v Kranji (poverjenik V. Globočnik) ost. knj. št. 127	3	—	—	—
Krajcarska družba pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah (poverjenik A. Vakaj) na knj. št. 445	1	—	25	—
Krajcarska družba v Ljubljani (poverjenik L. Pintar) ost. knj. št. 498	7	—	—	—
Krajcarska družba v Cerkljah (poverjenik N. N.) knj. št. 189	12	—	—	—
Krajcarska družba v Ljubljani (poverjenik M. Pletersnik) na knj. št. X.	13	—	—	—
Kegljača zaveza „Edinost“, čisti dohodek veselice iz dné 14. januarja: knj. št. 543 12 gid. — kr. na knj. št. 544 8 „ — „	20	—	—	—
Krajcarska družba v Ljubljani (poverjenik Gr. Majnik) knj. št. 518	12	—	—	—
Krajcarska družba v Ljubljani (poverjenik dr. J. Vošnjak) na knj. št. LXIV.	25	—	—	—
Krajcarska družba v Postojni (poverjenik J. Dimnik) na knj. št. 402	4	—	—	—
Krajcarska družba v Ljubljani (poverjenik E. Lah): na knj. št. XLV 4 gid. 10 kr. na knj. št. 323 5 „ 90 „	10	—	—	—
Skupaj	5986	gid.	86	kr.

Opomba: Tu izkazano svoto je nabralo 260 poverjenikov na 406 knjižice (359+XLVII); je pa popolnoma razprodanih 268 (XII+256); deloma 138 (103+XXXV). Nabranega je: Po Kranjskem 5104 gid. 89 kr. (Ljubljana 3718 gid. 01 kr., + Gorenjska sicer 550 gid. 78 kr., + Notranjska 528 gid. 12 kr., + Dolenjska 307 gid. 68 kr.); vse druge pokrajine ostale so pri svotah zadnjega izkaza, le Stajerska se je zvišala na 303 gid. 9 kr. Vsem poverjenicam in poverjenikom na njih vstrajnem trudu najprijazneje zahvalo!

V Ljubljani 1. marcija 1888.

Odbor „Krajcarske družbe“.

Tujci:

1. marca:

Pri **Stonu:** Anderl iz Monakovega. — Prossinagg Petrovič, Löwy, Gruber z Dunaja. — Roswirth, Rizek iz Hercegovine.
Pri **Maltici:** Thiele iz Draždan. — Kopel, Voigt z Dunaja. — Zahn iz Metlike. — Loser iz Budimpešte. — Trifkowitz iz Beograda. — Sieber iz Ljubljane.
Pri **južnem kolodvoru:** Grätzmann, Fischer z Dunaja.

Umri so v Ljubljani:

1. marca: Ivan Orehek, privatnega uradnika sin, 8 mes.; Emonska cesta št. 10, za božastjo.

V deželnej bolnici:

29. februarja: Reza Grat, gostija, 70 let, za ostarelostjo. — Mihajl Novak, delavec, 48 let, za vnetjem možganske kožice. — Urša Dachs, gostija, 63 let, za rakom.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
1. marca	7. zjutraj	737.8 mm.	-15.0° C	sl. vzh.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	736.9 mm.	-1.8° C	sl. szh.	d. jas.	
	9. zvečer	737.1 mm.	-6.0° C	sl. svz.	jas.	

Srednja temperatura — 7.6°, za 9-29 pod normalom.

Dunajska borza

dné 2. marca t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danés
Papirna renta	77.5	—	77.65
Srebrna renta	78.50	—	78.70
Zlata renta	108.15	—	107.85
5% marcna renta	92.55	—	92.60
Akcije narodne banke	85.7	—	85.9
Kreditne akcije	268.60	—	268.20
London	126.80	—	126.80
Srebro	—	—	—
Napol	10.04	—	10.04
C kr. cekini	5.98	—	5.98
Nemaške marke	62.20	—	62.20
4% državne srečke iz l. 1854	250 gid.	130 gid.	50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100 „	—	—
Ogerska zlata renta 4%	—	95	35
Ogerska papirna renta 5%	—	8	10
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	105	—
Dunava reg. srečke 5%	—	100 gid.	115
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	127	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	—	99	—
Kreditne srečke	100 gid.	175	25
Rudolfove srečke	10	20	25
Akcije anglo-avstr. banke	120	99	25
Tramway-društ. velj. 170 gid. a v.	—	—	—

Kisla voda, kopalnišče Radence

s svojo jako obilo „natro-lithion-kislino“. Garodovi poskusi so dokazali, da je ogljeno-kislil „Lithion“ pri protinu najbolje in najgotovjeje zdravilo.

Vsled obilnega „natrona, lithiona“ je radvanjska kislina voda kot specifikum pri: protinu, kamnji v žolceci, mehurju, ledvicah, zlati žili, bramo-rici, brahoru, zlatenici, žolodnih boleznih, kataru, kopehji, stanovanju, restavracija cen.

Glavna zaloga pri Ferd. Plautz-u v Ljubljani. (319-21)

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

je izšla knjiga:

Ivan Zbogar.

Zgodovinski roman. Spisal Charles Nodier, poslovenil J. Kržišnik. — Ml. 8°, 198 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Priporočila se prodaja:

Matjanovo, po domače Žibrtovo mleko po najnižji ceni, in sicer pristno in na pol posneto, — zgoščeno (Schlagrahm), opresna in kislá smetana, kakor tudi surovo maso. (162—1)

Jera Lipovšek,
branjevka na Kongresnem trgu št. 14.

Marijacejske kapljice za želodec,

izvrstno uplivačo pri vseh boleznih želodca.

Neprekosljive pri pomanjkanji slasti do jedij, slabem želodci, smrdčaji sapi, napevanji, kislem podiranju, koliki, želodčevem kataru, zgagi, ako se nareja pesek in pšeno ter se nabira preveč sleza, pri zlatenici, gnjusu in bljuvanji, glavobolji (če izvira bolečina iz želodca), krči v želodci, zapiranji ali zabasaji, preobloženju želodca z jedjo ali pijačo, glistah, boleznih na vranici, na jetrih ali zlati žili. — Cena steklenici z navodilom, kako se rabi, 35 kr., vel. steklenici 60 kr. Glavno zalogo ima lekar

KAROL BRADY v Kromerizu (Moravsko). Marijacejske kapljice niso nikako tajno sredstvo. Njih sestavine navedene so na navodu, kako rabiti, ki se pridene vsakej steklenici.

■ Pristne v skoro vseh lekarnah. ■

SVARILLO! Pristne Marijacejske kapljice se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — Da so pristne, mora vsaka steklenica imeti rdeč zavitek z gorenjo varstveno znamko in z navodom, kako rabiti, ki se pridene vsakej steklenici, opomniti je, da mora biti navod tiskan v tiskarni **H. Gusek-a v Kromerizu**. Pristne imajo: **V Ljubljani:** lekar Gabr. Piccoli, lekar Jos. Svoboda. — **V Postojni:** lekar Fr. Baccarich. — **V Škofji Loki:** lekar Karol Fabiani. — **V Radovljici:** lekar Aleksander Roblek. — **V Rudolfovem:** lekar Dominik Rizzoli, lekar Bergmann. — **V Kamniku:** lekar J. Močnik. — **V Črnomlju:** lekar Jan. Blažek. (739—21)

Največja prihranjenja v gospodinjstvu. **V prodajalnicah kolonialnega blaga in delikates ter droguerijah** se dobiva **Bouillon-Extract** Ko dišava za jed ne da bi se kaj pridejalo, izvrsno mesno juho. **Maggi's** nepreseljivo zaradi dobrega ukusa in nizke cene. Marke: Extractum Purum, Aux Fines Herbes und Trüffel-Würze. Fine moke za juho iz sočivja. Napravljane pod varstvom c. kr. avstrijskega obrtnega nadzorstva in švicarske občekoristne družbe. Osrednja zaloga: **Wien, I., Jasomirgottstrasse 6.** Prodajajo: Peter Lassnik, H. L. Wenzel, Schussnig & Weber. — V Zagorju: R. E. Michelic, Ivan Müller, Rudniška bratovska skladišnica. — V Litiji: Ivan Waggonik. (902—12)

CACAO
in
ČOKOLADA
VICTOR
SCHMIDT & SÖHNE

ki sta pri prvi Dunajski razstavi kuhinjske umetnosti bili odlikovani z najvišjo odliko, častnim diplomom, sta pristni sams, če imata našo uradno registrovano varstveno znamko in firmo. (800—81)

Dobiva se pri vseh boljših trgovcih in prodajalcih delikates, v Ljubljani pri g. Petru Lassnik-u.

Victorja se v provincije prosi poštnemu povzetju.
VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,
c. kr. dež. opr. tovarnarji. Tovarna in centr. razpošiljalnica Dunaj, IV., Allegasse Nr. 48 (poleg juž. kolodvora).